

अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-२ सँग सम्बन्धित)

बढैयाताल गाउँपालिका

बढैयाताल गाउँपालिकाको राजपत्र

खण्ड: ख

संख्या : १९

मिति: २०७६/०४/०१

भाग-२

बढैयाताल गाउँपालिका

२०७६ सालको ऐन नं. १९

बढैयाताल गाउँपालिका स्वास्थ्य सम्बन्धी बनेको कार्यविधि २०७६

प्रस्तावना: स्थानीय तह र यस अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाबाट सञ्चालन गरिने स्वास्थ्य सेवालाई उपलब्ध स्रोत साधनको अधिकतम सदुपयोग गरी सेवालाई थप व्यवस्थित जनमुखी र प्रभावकारी बनाउन, स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा जनसहभागिता परिचालन गर्न नेपालको संविधान २०७२ र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२, स्वास्थ्य निति २०७५, जन स्वास्थ्य सेवा ऐन २०७५ र प्रशासकीय कार्यविधि २०७४ को दफा ४ को अधिकार प्रयोग गरी स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि यो कार्यविधि जारी गरिएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१.१ यस कार्यविधिको नाम “स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७६” रहनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अन्य अर्थ नलागेमा, यस कार्यविधिमा:-

२.१ “आधारभूत स्वास्थ्य सेवा” भन्नाले जनस्वास्थ्य सेवा ऐन २०७५ को दफा ३ को उपदफा (४) वमोजिम आम नागरिकको स्वास्थ्य आवश्यकता पूर्तिको लागि राज्यबाट सुलभरूपमा निःशुल्क

- उपलब्ध हुने प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, निदानात्मक, उपचारात्मक र पुनर्स्थापनात्मक सेवा सम्भन्नु पर्छ ।
- २.२ “स्थानीय तह” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम स्थापित महानगरपालिका, उप-महानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिका सम्भन्नु पर्दछ ।
- २.३ “स्थानीय स्वास्थ्य संस्था” भन्नाले यस बढैयाताल गाउँपालिका अन्तरगतका आधारभूत अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई र आयुर्वेद औषधालय तथा केन्द्र सम्भन्नु पर्दछ ।
- २.४ “समिति” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम गठित स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति सम्भन्नु पर्दछ ।
- २.५ “गाउँपालिका” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिकालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- २.६ “संरक्षक” भन्नाले गाउँपालिका अध्यक्षलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- २.७ “स्वास्थ्य शाखा” भन्नाले बढैयाताल गाउँकार्यपालिका अन्तरगतको स्वास्थ्य शाखा लाई सम्भन्नु पर्दछ ।

परिच्छेद- २ उद्देश्य

- २.१ स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधिको उद्देश्य :
आधारभूत स्वास्थ्य सेवालार्ई जनताको मौलिक अधिकारको रूपमा स्थापित गर्दै आफ्नो आवश्यकता अनुरूपको स्वास्थ्य सेवा आफैँ व्यवस्थापन गर्न स्थानीय स्रोतको सदुपयोग र जन सहभागिता परिचालन गरी सुलभ रूपमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने ।
- २.२ समितिको गठन :
समितिको गठन यस कार्यविधिको परिच्छेद ७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
पदावधि : समितिको पदावधि गठन भएको मितिले ५ वर्षको हुनेछ ।
समितिका पदाधिकारीको पद रिक्त हुने अवस्था:
मृत्यु भएमा वा
राजिनामा दिई सो राजिनामा स्विकृत भएमा वा
फौजदारी अभियोग लागेमा वा
लगातार तीनवटा बैठकमा अनुपस्थित भएमा र
निर्वाचित पदाधिकारीहरुको हकमा
नियमित पदावधि समाप्त भएपछि स्वतः पदावधि समेत समाप्त हुनेछ ।
- २.३ बैठक सम्बन्धी कार्यविधि :
१. समितिको बैठक समितिका अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ । समितिका अध्यक्षले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछन् र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले अध्यक्षता गर्नेछन् । दुबैको अनुपस्थितिमा तोके बमोजिम वा उमेरमा सवैभन्दा जेष्ठ सदस्यले अध्यक्षता गर्नेछन् ।

२. समितिको बैठक कम्तिमा महिनाको एक पटक बस्नेछ । आवश्यक परेको अवस्थामा कुनै पनि समय बैठक बोलाउन सकिनेछ ।

२.४ समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

समितिको काम देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- क. अधिल्लो बैठकले गरेका निर्णयहरूको कार्यान्वयनको स्थितिबारे पुनरावलोकन गरी जनस्वास्थ्य कार्यक्रम तथा स्वास्थ्य सेवा संचालन आदिमा आएका समस्याहरू समाधानका लागि पहल गर्ने, र समाधान हुन नसकेमा समस्याहरूको निराकरणको लागि सम्बन्धित तह र निकायहरूमा पठाउने ।
- ख. स्वास्थ्य संस्थाबाट संचालन हुने वार्षिक कार्यक्रमहरूको लक्ष्य निर्धारण, कार्यान्वयन तथा उपलब्धिको समीक्षा गर्ने । वार्षिक रूपमा सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाइको व्यवस्था गर्ने ।
- ग. स्वास्थ्य संस्थालाई प्राप्त कार्यक्रम, योजनाहरू, सूचनाहरू र परिपत्रहरू भए तिनको समयमै जानकारी गरी गराई कार्यान्वयन गर्ने ।
- ङ. सम्बन्धित स्थानीय तहले बनाएको आवधिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने, अनुगमन, समीक्षा गर्ने र आवधिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित तहमा पेश गर्ने ।
- च. आधारभुत अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई र आयुर्वेद औषधालय तथा केन्द्रको उन्नति र विकासको सम्बन्धमा आवश्यक नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- छ. स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौतिक सम्पत्तिको संरक्षण तथा नियमित मर्मत सम्भार गर्ने गराउने ।
- ज. स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित स्थानीय समुदायहरूलाई स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चितता गर्नका लागि आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।
- झ. स्वास्थ्य संस्थामा भौतिक पूर्वाधार, औषधि, स्वास्थ्यकर्मी र स्वास्थ्य उपकरणहरूको उपलब्धता सुनिश्चित गर्न आवश्यक समन्वयात्मक कार्यहरू गर्ने र सेवा प्रवाहको गुणस्तरीयता सुनिश्चितता गर्न तथ्यमा आधारित स्थानीय स्वास्थ्य योजना बनाउन पहल गर्ने ।
- ञ. स्थानीय सरकारको स्वास्थ्य क्षेत्रको लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्तिको लागि आवश्यक पर्ने अन्य काम गर्ने गराउने । प्रदेश तथा संघीय सरकारका तर्फबाट अन्य थप विशेष कार्यक्रम भएमा सो का लागि आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।
- ट. गाउँपालिका र सो अन्तर्गतका सामाजिक तथा स्वास्थ्य शाखासंग स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित विषयहरूमा आवश्यक संचार र समन्वय गर्ने ।
- ठ. स्थानीय स्वास्थ्य सुशासन, सुदृढीकरण तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा सामाजिक जवाफदेहिता सुनिश्चितता गर्ने ।

२.५ बैठकको गणपुरक संख्या :

समितिको बैठकमा कम्तिमा ५१ प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

परिच्छेद -३

कार्यक्षेत्र

३. कार्यक्षेत्र :

- स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको कार्यक्षेत्र निम्न बमोजिम हुनेछ ।
- ३.१. नेपाल सरकारबाट जारी गरिएको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा (Basic Health Care Package) प्रवाह र सेवाको न्यूनतम मापदण्ड (Minimum Service Standard) कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गराउने ।
 - ३.२. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा २ (भ) मा भएको गाउँपालिकाको एकल अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत उल्लेख भएका स्वास्थ्य र सरसफाईसंग सम्बन्धित (बुँदा १ देखि १२) कार्यक्रमहरूको आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र कार्यान्वयनका लागि व्यवस्थापन, समन्वय र सहजीकरण गर्ने र संरक्षकको निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने ।
 - ३.३. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा ४ (ख) मा उल्लेखित प्रदेश र स्थानीय सरकारको साभा अधिकारमा उल्लेख भए बमोजिमका स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरू (बुँदा १ देखि १७) आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र आवश्यक कार्यान्वयनका लागि सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।
 - ३.४. स्वास्थ्यको वृहत् सामाजिक निर्धारक तत्वहरूको (Wider Social Determinants of Health) कारणवारे परिवर्तित जीवनशैली तथा जोखिमपूर्ण व्यवहारबाट मानिसको स्वास्थ्यमा पर्न सक्ने प्रतिकूल प्रभावहरूको पहिचान गर्न र नसर्ने रोगहरूबाट वचन जनचेतना अभिवृद्धि जस्ता कार्यक्रमहरू लागु गर्न नेतृत्व प्रदान गर्ने ।
 - ३.५. स्वास्थ्य संस्थाको भौगोलिक कार्यक्षेत्र, जनसंख्या, लक्षित जनसंख्या, जोखिम र पछाडी परेका वर्ग, गरीब र सिमान्तकृत वर्ग निर्धारण गर्न र स्वास्थ्य तथा सहयोगी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि स्थानीय तहमा सिफारिस तथा सहजीकरण गर्ने ।
 - ३.६. सर्वसुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनका लागि आवश्यक मानव स्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने र सेवा प्रदायक/ स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई सहज रूपमा कार्य गर्न अनुकूल तथा सुरक्षित बातावरण सृजना गर्ने र उच्च कार्य सम्पादनका लागि प्रोत्साहित गर्ने ।
 - ३.७. स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिएको सेवा, सेवा प्रदायकहरूको कार्यसम्पादन र यसको उपयोगिताको नियमित समीक्षा तथा मूल्यांकन गरी पुरस्कृत समेत गर्ने ।
 - ३.८. स्वास्थ्य संस्थाको भौतिक पूर्वाधार तथा सेवा प्रवाह (भवन, औषधि, औजार उपकरण, फर्निचर) को लागि स्वास्थ्य संस्थाको नियमित स्व-मूल्यांकनका आधारमा आवश्यक स्थानीय वित्तीय स्रोत साधनहरूको पहिचान तथा परिचालनमा सहयोग गर्ने र सो व्यवस्थापनका लागि सम्बन्धित निकायमा आवश्यक सिफारिस, छलफल, बहस, पैरवी गर्ने ।
 - ३.९. स्वास्थ्य सूचनाको उचित व्यवस्थापन गर्न स्वास्थ्य सम्बन्धी तथ्यांक, सूचना संकलन, विश्लेषण गरी सो को उपयोगमा वृद्धि ल्याउने । रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङलाई सुनिश्चित गरी यसको मासिक तथा आवधिक समीक्षा गर्ने ।
 - ३.१०. स्वास्थ्य संस्थाको भौगोलिक कार्यक्षेत्र भित्रको स्वास्थ्य समस्या र आवश्यकताको विश्लेषण गरी तथ्यमा आधारित योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने ।
 - ३.११. स्वास्थ्य सेवामा सुशासनलाई मध्यनजर गरी जन सहभागिता र सामाजिक जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्दै सेवाग्राहीमैत्री स्वास्थ्य सेवालाई सुदृढिकरण गर्न सहयोग तथा सहजीकरण गर्ने ।

- ३.१२ विद्युतीय स्वास्थ्य (e-Health) को अवधारणालाई स्थानीय स्तरमा विकास गरी क्रमशः लागु गर्दै जाने । सो को कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिका र सो अन्तर्गतका सामाजिक तथा स्वास्थ्य शाखासंग आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- ३.१३ आफ्नो कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी र जनमुखी बनाउन, अनुभव र सहयोग आदान प्रदान गर्न जिल्ला, प्रदेश तथा संघीय स्तरमा समन्वय गर्ने ।
- ३.१४ आफ्नो कार्यक्षेत्रका सेवाग्राहीहरुका बीच स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक योजना तर्जुमा र सहजीकरण गर्ने र सेवाको कार्य सम्पादन र यसको उपयोगिताको नियमित समीक्षा गर्ने ।
- ३.१५ स्वास्थ्यको वैकल्पिक सेवाको रूपमा आयुर्वेद, होमियोप्याथी, यूनानी, प्राकृतिक चिकित्सा जस्ता स्वास्थ्य सेवाका कार्यक्रमहरुलाई आफ्नो योजनामा समावेश गर्दै सो को कार्यान्वयन, अनुगमन र सहजीकरण गर्ने ।
- ३.१६ समुदायमा आधारित स्वास्थ्य प्रबर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक तथा उपचारात्मक सेवाका कार्यक्रमहरु योजनामा समावेश गर्दै सो को कार्यान्वयन, अनुगमन र सहजीकरण गर्ने ।
- ३.१७ महामारी तथा प्राकृतिक प्रकोप जस्ता आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि पूर्व तयारी तथा आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने ।
- ३.१८ प्रेषण प्रणालीलाई क्रियाशील बनाउन आधुनिकीकरण तथा व्यवस्थित गर्ने ।
- ३.१९ सेवाग्राही तथा सेवाप्रदायकहरुको हकहित संरक्षण तथा अधिकार सुनिश्चित गर्न सहजीकरण गर्ने ।

परिच्छेद - ४ वित्तीय व्यवस्थापन

४. वित्तीय व्यवस्थापन :

स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिले प्रचलित आर्थिक नियमको परिधिभित्र रही कार्यक्रमहरु संचालन गर्न निम्न बमोजिम वित्तीय व्यवस्थापन गर्न सक्नेछन् ।

४.१ वित्तीय व्यवस्थापन :

स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको वित्तीय व्यवस्थापन नेपाल सरकारको आर्थिक ऐन, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ र सम्बन्धित गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन नियम अनुसार हुनेछ ।

४.२ बजेट तर्जुमा :

- (क) स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिले योजना तर्जुमाको सात चरण अनुरूप तोकिएको मिति भित्र आगामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रम तथा बजेट निर्माण गरी सम्बन्धित गाउँपालिकाको सम्बन्धित वडामा पेश गर्नु पर्दछ ।
- (ख) बजेट तर्जुमा गर्दा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान, गाउँपालिकाबाट प्राप्त हुने सहयोग, अन्तर्राष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैह्रसरकारी संस्थाबाट प्राप्त रकम तथा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको आम्दानीलाई समेत आधार बनाउनु पर्दछ ।

४.३ खर्च तथा अभिलेख :

- (क) दरवन्दी अनुसारको जनशक्तिको लागि आवश्यक तलब भत्ता र औषधिको कमी नहुने गरी संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान छुट्याई अन्य प्रशासनिक खर्चमा बजेट बाँडफाँड गर्नु पर्नेछ । दरवन्दी

वाहेक जनशक्ति आवश्यक परेमा स्थानीय स्रोतले भ्याउने भएमा मात्र सेवा करारमा थप जनशक्तिको व्यवस्था गर्न सकिन्छ । थप कर्मचारी व्यवस्था गर्दा स्विकृत मापदण्ड र प्रक्रिया अनुसार दक्ष प्राविधिकलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

- (ख) प्रत्येक चौमासिकको लागि निर्धारण गरिएका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको स्विकृत रकम निकासको लागि गाउँपालिका तथा वडामा लिखित अनुरोध गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) प्राप्त रकम सम्बन्धित शीर्षकको कार्यक्रम निर्धारित समयमै सम्पन्न गरी सो को अभिलेख स्वास्थ्य संस्थामा पनि राख्नु पर्दछ । प्रत्येक चौमासिकको भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिको समीक्षा गरी आगामी चौमासिकको लागि बजेट माग गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) स्वास्थ्य संस्थाको स्वामित्वमा रहेको चल, अचल सम्पत्तिको अभिलेख अध्यावधिक राख्नु पर्नेछ ।
- (ङ) प्रचलित कानून बमोजिम प्रत्येक वर्ष स्वास्थ्य संस्थाको लेखा परीक्षण तथा समाजिक परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

४.४ स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाका आर्थिक स्रोतहरू :

- (क) संघीय तथा प्रादेशिक सरकार र गाउँपालिकाबाट प्राप्त अनुदान ।
- (ख) विभिन्न व्यक्ति, दाता, गुठी र उपभोक्ता समूहहरूबाट प्राप्त अनुदान वा सहयोग ।
- (ग) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाबाट उपलब्ध सहयोग ।
- (घ) स्वास्थ्य संस्थाको आन्तरिक स्रोत जस्तै काठ, दाउरा, घाँस, अन्न तथा फलफूल विक्रि, जमिन, सटरको भाडा आदिबाट उठेको रकम तथा अन्य लगानी वा कार्यक्रमबाट भएको आर्जन ।

परिच्छेद -५

संरक्षक, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र दायित्व

स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका संरक्षक, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा सदस्यहरूको काम, कर्तव्य एवं उत्तरदायित्व देहाय बमोजिम हुनेछ ।

५.१ संरक्षक

- ५.१.१ आफ्नो गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ गराउन प्राथमिकता क्षेत्र तोक्यो योजना तर्जुमा, कान्ठ्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन जस्ता कार्यहरूको लागि स्वास्थ्य शाखा लगायत स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिलाई आवश्यक अभिभाकत्व ग्रहण गरी, संरक्षण र प्रोत्साहन गर्ने ।
- ५.१.२ गाउँपालिका क्षेत्रको स्वास्थ्य अवस्थाको तथ्यगत अवस्थाका बारेमा अद्यावधिक रहने र देखिएका समस्या र सवालहरूको सम्बोधनका लागि पहल गर्ने ।

५.२ अध्यक्ष

- ५.२.१ अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ गराउन प्राथमिकता क्षेत्र तोक्यो योजना तर्जुमा, कान्ठ्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने ।

- ५.२.२ योजना कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता ल्याउन कार्यक्रमको कार्य योजना बनाई जिम्मेवार व्यक्ति तोक्ने र समय सीमा निर्धारण गर्ने ।
- ५.२.३ कार्य योजना बमोजिम पदाधिकारीहरूले कार्य सम्पादनको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने । स्वास्थ्य संस्थामा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने वातावरण भए नभएको यकिन गर्ने र सो को सुनिश्चितता गर्ने ।
- ५.२.४ कर्मचारीहरूको कामको नियमित मूल्यांकन गरी सम्मान तथा पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने र कार्य सन्तोषजनक नभएमा सचेत गराउने, चेतावनी दिने वा प्रचलित ऐन बमोजिम कारबाहीको लागि सिफारिस गर्ने ।
- ५.२.५ कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुसार काज, तालीम वा गोष्ठीमा पठाउन सहमति दिने ।
- ५.२.६ स्वास्थ्य सेवालाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक स्रोतले भ्याएसम्म स्वास्थ्य संस्थामा आवश्यकता अनुसार थप कर्मचारी व्यवस्था गर्न आवश्यक पहल गर्ने ।
- ५.२.७ समितिको बैठकमा कुनै विषयमा मत बाझिएमा निर्णायक मत दिने ।
- ५.२.८ समयसमयमा कार्यालयको निरीक्षण गरी कार्यालयको नगदी, जिन्सीको लागत अद्यावधिक गराउने

५.३ उपाध्यक्ष

- ५.३.१ अध्यक्षले गर्ने माथिका सबै कार्यहरूको अलावा निजको अनुपस्थितिमा बैठकको अध्यक्षता गर्नेछन् ।

५.४ सदस्यहरू

- ५.४.१ स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सक्रिय सहभागिता जनाउने र आवश्यक सहयोग पुऱ्याउने ।
- ५.४.२ स्थानीय स्रोत साधन जुटाउन, परिचालन गर्न राय, सुझाव र सहयोग पुऱ्याउने ।
- ५.४.३ कुनै क्षेत्रमा थप स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको आवश्यकता भए समितिलाई जानकारी दिने ।
- ५.४.४ समितिले कुनै उपसमितिको संयोजक वा सदस्य तोकेमा सोही अनुसारको जिम्मेवारी वहन गर्ने ।
- ५.४.५ अध्यक्ष र उपाध्यक्षको अनुपस्थितिमा हुने बैठकमा अध्यक्षता गर्नु पर्ने अवस्था परेमा अध्यक्षता गर्ने ।
- ५.४.६ समितिले निर्णय गरे अनुसार स्वास्थ्य संस्था, कर्मचारी र स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको सुपरीवेक्षण, अनुगमन र रेखदेख गर्ने ।
- ५.४.७ समितिका सदस्यहरूले पालैपालो गरी क्लष्टर स्तरीय (रिपोर्टिङ्ग सेन्टर स्तरीय) मासिक समीक्षामा भाग लिने ।
- ५.४.८ आधारभूत स्वास्थ्य शिक्षाका कार्यक्रमहरू सबै इकाईमा नियमित सञ्चालन हुने व्यवस्था गर्ने ।
- ५.४.९ स्वास्थ्य क्षेत्रको बहुआयामिक विकासको लागि बहुक्षेत्रीय समन्वय तथा सहकार्य गर्ने गराउने ।

परिच्छेद -६

स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाबाट सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप सम्बन्धी व्यवस्था

६.१ आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाइ सेवाहरूलाई आधार मानी स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट सञ्चालन गरिने स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू तथा क्रियाकलापहरू देहाय बमोजिम हुनेछन् ।

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
योजना तर्जुमा				
(क) स्वास्थ्य संस्था प्रोफाइल तयार गर्ने र नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी राख्ने ।	√	√	√	√
(ख) राष्ट्रिय कार्यनीति र निर्देशन अनुसार आफ्नो कार्यक्षेत्रको वार्षिक योजना तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।	√	√	√	—
(ग) स्वीकृत भई आएका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनको लागि मातहतका निकाय तथा व्यक्तिहरूमा काम र लक्ष्यको बाँडफाँड गर्ने ।	√	√	√	—
(घ) कार्ययोजना र कार्य तालिका बनाउने र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने ।	√	√	√	√
परिवार नियोजन कार्यक्रम				
(क) कार्यक्षेत्रभित्र परिवार नियोजन सेवा दिनुपर्ने लक्षित समूहका दम्पतीहरूको लगत तयार गर्ने र अद्यावधिक गरी राख्ने ।	√	√	√	√
(ख) परिवार नियोजनको आवश्यकता, महत्व र फाइदाबारे लक्षित समूह, जनसमुदायलाई जनचेतना फैलाउने ।	√	√	√	√
(ग) परिवार नियोजनको सेवा तथा परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	√	√	√	√
(घ) बन्ध्याकरण शिविर माग गर्ने र सञ्चालनमा सघाउ पुऱ्याउने ।	√	√	√	√
(ङ) साधन अपनाउनेहरूको अनुगमन गरी निरन्तरता कायम गर्ने ।	√	√	√	√
(च) परिवार नियोजनका साधनहरूको पर्याप्त मौज्जात कायम राख्ने ।	√	√	√	√
सुरक्षित मातृत्व				
(क) प्रत्येक गर्भवती महिलाको गर्भको विवरण राख्ने ।	√	√	√	√

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
(ख) गर्भवती महिलाहरुलाई कम्तिमा ४ पटक परीक्षण गरी सेवा र सल्लाह दिने ।	√	√	√	√
(ग) सामान्य गर्भको सुत्केरी गराउन मद्दत पुऱ्याउने र स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने ।	√	√	√	–
(घ) सुत्केरी पछि आमा र शिशुलाई कुनै पनि समस्या परे नपरेको जानकारी लिई आवश्यक परेकालाई घरैमा गई सेवा प्रदान गर्ने ।	√	√	√	–
(ङ) सुरक्षित मातृत्वको महत्वबारे स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्वास्थ्य शिक्षा दिने सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी उपलब्ध सेवाबारे बताउने ।	√	√	√	√
(च) मातृ मृत्युको कारणहरुको विवरण बनाई राख्ने । यस कार्यमा फिल्डका अ.हे.व., अ.न.मी. र महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको सहयोग लिने ।	√	√	√	√
खोप				
(क) खोपबारे स्वास्थ्य शिक्षा दिने ।	√	√	√	√
(ख) खोप लगाउनु पर्ने बच्चा तथा महिलाहरुको लगत तयार गर्ने र अद्यावधिक राख्ने ।	√	√	√	√
(ग) खोप क्लिनिक सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्रीहरुको आपूर्ति गर्ने ।	√	√	–	–
(घ) कोल्डचेन कायम राखी भ्याक्सिन आपूर्ति गर्ने ।	√	√	–	–
(ङ) खोप क्लिनिक सञ्चालन गर्ने ।	√	√	–	–
(च) खोप दिनुपर्ने बाँकी संख्या पत्ता लगाउने र पूरा खोप दिने व्यवस्था मिलाउने ।	√	√	–	–
पोषण				
(क) पोषण शिक्षा दिने ।	√	√	√	√
(ख) ३ वर्ष मुनिका बच्चाहरुको वृद्धि अनुगमन गर्ने ।	√	√	√	√
(ग) कुपोषण भई आएका बच्चा तथा गर्भवती महिलालाई उपचार गर्ने ।	√	√	√	–
(घ) कडा खालको कुपोषित व्यक्तिलाई प्रेषण गरी पठाउने ।	√	√	√	√
(ङ) भिटामिन ए तथा आइरन कम भई आएका बच्चा तथा गर्भवती महिलालाई भिटामिन ए र	√	√	√	√

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
आइरन चक्की वितरण गर्ने ।				
(च) आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोगमा प्रवर्द्धन गर्ने ।	√	√	√	√
(छ) सन्तुलित भोजनबारे सबै परिवारसम्म चेतना पुऱ्याउन स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नियमित छलफल गर्ने गराउने ।	√	√	√	√
भाडापखाला				
(क) भाडापखाला बारे स्वास्थ्य शिक्षा दिने ।	√	√	√	√
(ख) ओ.आर.टी. कर्नर स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	
(ग) भाडापखाला लागि आएका विरामीको लेखाजोखा गरी जलवियोजनको स्थिति अनुसार उपचार तालिका अपनाई उपचार गर्ने ।	√	√	√	√
(घ) भाडापखाला प्रकोपको मौसम आउनु अगाडी नै पुनर्जलीय भोलको मौज्दात स्थिती अध्ययन गरी पुनर्जलीय भोलको खाँचो नहुने व्यवस्था मिलाउने ।	√	√	√	√
श्वास प्रश्वास				
(क) श्वास-प्रश्वास रोगबारे स्वास्थ्य शिक्षा दिने ।	√	√	√	√
(ख) आएका श्वास-प्रश्वास रोगीको लेखाजोखा गरी तत्कालै Standard Drug Treatment Schedule अपनाई उपचार गर्ने ।	√	√	√	√
(ग) उपचार हुन नसक्ने रोगीलाई तत्कालै प्रेषण गरी पठाउने र रोगी पठाउँदा बाटोमा लाग्ने समयको लागि आवश्यक औषधि विरामीलाई उपलब्ध गराउने ।	√	√	√	√
(घ) श्वास प्रश्वासको लागि आवश्यक औषधिको कमी हुन नपाउँने व्यवस्था मिलाउने ।	√	√	√	√
औलो तथा कालाजार				
(क) औलो ग्रसित क्षेत्रमा औलोबाट बच्ने उपायबारे जनचेतना जगाउने ।	√	√	√	√
(ख) औलो ग्रसित क्षेत्रमा ज्वरो आएको व्यक्तिको रक्त नमूना संकलन कार्यलाई व्यवस्थित गर्ने ।	√	√	√	-
(ग) औलो शङ्का गरिएका व्यक्तिको रक्त नमूना लिने, प्रयोगशालामा जाँच गर्न पठाउने र निर्देशिका अनुसार उपचार गर्ने ।	√	√	√	-

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
(घ) औलो रोग तथा कालाजार नियन्त्रण तथा उपचार गर्न आवश्यक औषधि नियमित आपूर्ति हुने व्यवस्था मिलाउने (माग गर्ने/वितरण गर्ने)	√	√	√	—
(ङ) कीटनासक औषधि छर्कने कार्य सञ्चालन गर्ने ।	√	√	—	—
क्षयरोग नियन्त्रण				
(क) क्षयरोग रोकथामको लागि स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	√	√	√	√
(ख) शंकास्पद रोगीहरुको खकार नमूना संकलन गरी प्रयोगशालामा पठाउने ।	√	√	√	—
(ग) प्रमाणित भएका रोगीको DOTS विधि अनुसार उपचार गर्ने ।	√	√	√	—
(घ) दर्ता भएका तर उपचारमा नआउनेको खोजी गरी उपचार नियमित गराउने ।	√	√	√	√
(ङ) क्षयरोगको उपचारको लागि औषधिको कमी हुन नपाउने व्यवस्था मिलाउने ।	√	√	√	—
कुष्ठरोग नियन्त्रण				
(क) कुष्ठरोगीहरुको पुर्नस्थापना बारे जनचेतना जगाउने ।	√	√	√	√
(ख) कुष्ठरोगीहरुको लागि नियमित क्लिनिक सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	—
(ग) कुष्ठरोग, यसको उपचार र औषधिको प्रतिक्रियाबारे परामर्श दिने ।	√	√	√	—
(घ) नियमित उपचारमा नआउनेको खोजी गरी नियमित उपचार गराउने ।	√	√	√	√
(ङ) कुष्ठरोग नियन्त्रणको लागि आवश्यक औषधि अटुट गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	√	√	√	—
(च) कुष्ठरोगको रोकथाम तथा कुष्ठरोग प्रतिको जनभावनामा परिवर्तन ल्याउन स्वास्थ्य शिक्षा दिने/स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	√
एड्स / यौनरोग				
(क) एच.आई.भी./एड्स/यौनरोग रोकथाम सम्बन्धी स्वास्थ्य शिक्षा दिने ।	√	√	√	√
(ख) यौनरोग को उपचार गर्ने र शंकास्पद एड्स विरामीलाई रेफर गरी पठाउने ।	√	√	√	—

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
महामारी नियन्त्रण तथा दैवी प्रकोप				
(क) आफ्नो क्षेत्रमा कुनै महामारी फैलिएमा तत्काल महामारी नियन्त्रण कार्य सुरु गर्ने र तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थाहरुमा छलफल गराई समुदायलाई सचेत गराउने साथै माथिल्लो स्वास्थ्य कार्यालयलाई खबर गर्ने ।	√	√	√	√
(ख) दैवी प्रकोपको अवस्थामा तत्कालै घटनास्थलमा गई आवश्यक औषधि उपचार सेवा प्रदान गर्ने ।	√	√	√	√
वातावरणीय सरसफाई				
(क) आफ्नो स्वास्थ्य संस्थाबाट निस्केको फोहोरमैलाको ठीक तरिकाले बिसर्जन गर्ने र वरपर सरसफाई राख्ने ।	√	√	√	√
(ख) कार्यालय, सुई, मलहम-पट्टी गर्ने ठाउँ सफा बनाई राख्ने ।	√	√	√	√
(ग) चर्पीको महत्व बुझाई चर्पीको प्रयोग बढाउन समुदायलाई प्रोत्साहित गर्ने ।	√	√	√	√
(घ) खानेपानी मुहान सफा राख्न जनसहभागिता जुटाउने ।	√	√	√	√
स्वास्थ्य शिक्षा				
(क) स्थानीय मेला, चाडपर्व आदिमा स्वास्थ्य प्रदर्शनी, नाटक, भाँकी आदिको प्रदर्शन गर्ने ।	√	√	√	√
(ख) शैक्षिक सामग्री उपलब्ध गर्ने, सम्भार गर्ने र उचित प्रयोग गर्ने ।	√	√	√	√
(ग) पोषण, खोप, परिवार नियोजन, सुरक्षित मातृत्व, भाडापखाला, श्वास प्रश्वास, औलो, क्षय, कुष्ठ, कालाजार, एड्स/यौनरोग, व्यक्तिगत तथा वातावरणीय सरसफाई, लैङ्गिक भेदभाव हटाउने आदि विषयमा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नियमित स्वास्थ्य शिक्षा दिने ।	√	√	√	√
(घ) आफ्नो क्षेत्रभित्रका सबै विद्यालयहरुमा स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	√	√	√	√
गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम				
(क) प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन हुने स्थान निश्चित गराउने ।	√	√	√	√

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
(ख) कार्यक्रम सम्बन्धी वडास्तरीय परिचयात्मक गोष्ठीहरु सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	—
(ग) गाउँघर क्लिनिक व्यवस्थापन समितिको गठन तथा सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	—
(घ) आवश्यक पर्ने औषधि तथा सम्पूर्ण आवश्यक सामग्रीहरुको आपूर्ति व्यवस्था मिलाउने ।	√	√	√	√
(ङ) सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन लगायतका अन्य निर्धारित सेवाहरु प्रदान गर्ने ।	√	√	√	√
(च) योजना अनुसार गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन भएको छ वा पर्याप्त संख्यामा सेवा प्रदान गरिएको छ भन्ने कुरा यकिन गर्ने ।	√	√	√	√
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका				
(क) जनसंख्याको आधारमा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम गर्नेबारे गोष्ठी गर्ने ।	√	√	√	—
(ख) लक्ष्य अनुसार आधारभूत तालिम सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	—
(ग) कार्यक्रमको अर्धवार्षिक समिक्षा र रिफ्रेसर तालिम सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	—
(घ) उनीहरूसंग नियमित भेटघाट गर्ने तथा आमा समुहको बैठकमा नियमित भाग लिने ।	√	√	√	√
(ङ) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई कण्डम, पिल्स, पुनर्जलीय भोल प्याकेट, शैक्षिक सामग्री तथा अन्य सामानको आपूर्ति व्यवस्था मिलाउने ।	√	√	√	√
उपचार सेवा				
(क) नियमित रुपमा बहिरङ्ग सेवा सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	√
(ख) उपचारको लागि आएका विरामी जाँच गरी औषधोपचार गर्ने र उपचार गर्न नसकिने रोगीलाई उपचार हुने ठाउँमा प्रेषण गरी पठाउने ।	√	√	√	√
(ग) आकस्मिक उपचार सेवा दिने ।	√	√	√	√
(घ) अन्तरङ्ग उपचार सेवा दिने	√	√		
(ङ) १. रक्तचाप (Blood Pressure) परीक्षण, धड्कन/नाडी (Pulse)चेक गर्ने, ज्वरो नाप (Temperature), श्वासप्रश्वास (Respiration)	√	√	√	√

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
बृद्धि विकास, तौल उचाई परीक्षण (Growth Monitoring)सम्बन्धी उपचार सेवा दिने ।				
(ड) २. बेहोस (Level of Consciousness), जन्डिस (Assesment for Joundice), रक्तअल्पता (Anemia),लिम्फनोड (Lymphnode Enlargment) सुन्निएको (Edema), निलोपन (Cynosis), क्लविङ्ग (Clubbing), छाती (Chest), मुटु (Heart) सम्बन्धी उपचार सेवा दिने ।	√	√	-	-
(च) नसा सम्बन्धी जांच (Neurological Examination) मोटर (Motor), सेनसोरी (Sensory), मानसिक (Mental Function), टाउको र गर्दन (Head and Neck evaluation)	√	-	-	-
(छ) पेट सम्बन्धी (Abdominal Examination) लिङ्ग परीक्षण (Genitalia Examinations), स्पाईनल परीक्षण(Spinal Examinations), लिम्बस परीक्षण (Limbus Examination)गर्ने ।	√	-	-	-
(ज) नसर्ने रोगहरु जस्तै, मुटु सम्बन्धी, दीर्घ श्वास प्रश्वास सम्बन्धी रोग, मधुमेह र उच्च रक्तचापको निदान, उपचार, नियन्त्रण तथा रोकथाम सम्बन्धी क्रियाकलापहरुमा सहयोग गर्ने ।	√	√	√	√
(झ) व्यवस्थापन (Management) ज्वरो (Fever), टाउको दुखेको (Headache), जीउ दुखेको (Bodyache), खोकी लागेको (Cough), पाँच वर्ष मुनीको बच्चा बिरामी (IMCI), न्यून श्वासप्रश्वास (Shortness of breath), छाती दुखेका (Burning Chest), पेट सम्बन्धी (Abdominal Pain), भाडापखाला (Diarrhoea), बान्ता (Vomiting/Nausea), कब्जियत (Constipation), दिसामा रगत (Bleeding Perrectum), पिसाबमा रगत (Bleeding Per Vagina), उच्च रक्तचाप (Hypertension), चिनी रोग (Diabetes), मलेरीया (Malaria) सम्बन्धी उपचार र व्यवस्थापन गर्ने ।	√	√	√	-

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
मेडिको –लिंगल केश				
(क) घाउ जाँच, लागुपदार्थ सेवन जाँच, बलात्कार जाँच आदि पुलिस केश जाँच गरी प्रमाणित गर्ने ।	√	–	–	–
(ख) लास जाँच गरी प्रमाणित गर्ने ।	√	–	–	–
अनुगमन				
(क) लक्ष्य, प्रगती, सेवाको कभरेज, मुख्य रोग र स्वास्थ्य समस्या सम्बन्धी चार्ट ग्राफ बनाई डिस्प्ले गर्ने ।	√	√	√	√
(ख) प्राप्त प्रतिवेदनलाई विश्लेषण गरी प्रत्येक कार्यक्रम तथा गतिविधिको लेखाजोखा गर्न स्टाफ बैठक गर्ने र समीक्षाको आधारमा सम्बन्धित निकायहरुलाई फिडब्याक दिने ।	√	√	√	–
(ग) माथिल्ला निकायबाट प्राप्त फिडब्याकलाई स्टाफ बैठक राखी छलफल गर्ने र निर्देशानुसार कार्यवाही गर्ने ।	√	√	√	√
प्रशासनिक कार्य				
(क) आएको सम्पूर्ण चिठीपत्रहरु दर्ता गर्ने र विषयगत फाइल खडा गरी राख्ने ।	√	√	√	√
(ख) पठाउनु पर्ने पत्रहरु चलानी गर्ने र विषयगत फाइल खडा गरी नक्कल राख्ने ।	√	√	√	√
(ग) प्राप्त पत्रहरुमा आवश्यकतानुसार कारवाही गर्ने ।	√	√	√	√
(घ) कर्मचारीको हाजिरी,विदा लगायत सम्पूर्ण व्यक्तिगत रेकर्ड राख्ने ।	√	√	√	√
(ङ) आगन्तुक तथा सुपरीवेक्षण पुस्तिका बनाई सुपरीवेक्षणमा आउनेको राय मन्तव्य लेखाई राख्ने ।	√	√	√	√
(च) मातहतका कर्मचारीहरुले आफ्नो कार्य विवरण अनुसार कार्य गराईरहेका छन् भन्ने कुराको निरन्तरता यकिन गर्ने ।	√	√	√	–
(छ) सञ्चालक समिति, परिषद्हरु र इकाईहरुको अभिलेख अद्यावधिक राख्ने ।	√	√	√	√
अभिलेख तथा प्रतिवेदन				
(क) व्यवस्थापन सूचना प्रणालीले लागु गरेका फर्म,	√	√	√	√

स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू	प्रा.स्वा.के.	स्वा.चौ.	आ.स्वा.के.	सा.स्वा.इ.
कार्डको प्रयोग गरी सम्पूर्ण स्वास्थ्य कार्यक्रम तथा गतिविधिहरूको अभिलेख राख्ने तथा निर्धारित मिति भित्र सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन पठाउने ।				
(ख) आवश्यक पर्ने फर्म, रजिष्टर, कार्डहरू कमसेकम ३ महिनाको लागि स्टक बाँकी हुँदा माग गर्ने ।	√	√	√	√
अन्य				
(क) स्थानीय स्रोत परिचालन गरी स्वास्थ्य सुधारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	√
(ख) थप भएका नयाँ कार्यक्रमहरू निर्देशिका अनुसार सञ्चालन गर्ने ।	√	√	√	√
(ग) कृषि र वातावरणको क्षेत्रमा अन्य सरोकारवाला पक्षसँग सहकार्य गरी सन्तुलित भोजनको पर्याप्तता, सफा खानेपानी र स्वच्छ वातावरण निर्माणको लागि आवश्यक कार्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने कार्यमा सहयोग गर्ने ।	√	√	√	√

नोट : प्रा.स्वा.के. भविष्यमा आधारभुत अस्पतालमा स्तरोन्नती भएमा आधारभुत अस्पतालले गर्ने कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप हाल प्रा.स्वा.के. ले गरि आएका कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप नै हुनेछन् ।

६.२ आयुर्वेद औषधालय र अस्पताल

६.२.१ कार्य क्षेत्र :

आयुर्वेद सेवाको कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमहरू निम्नानुसार छन् ।

- (क) स्वास्थ्य संरक्षण र प्रवर्धनात्मक सेवा ।
- (ख) निदानात्मक एवं उपचारात्मक सेवा ।
- (ग) स्वास्थ्य शिक्षा एवं सचेतनामूलक, सन्देशमूलक सेवा ।
- (घ) जनस्वास्थ्य सरोकारका सेवा ।
- (ङ) गरिबी निवारण र मातृशिशु रक्षात्मक सेवा ।

६.२.२ आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम

आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम अन्तर्गत निम्न कार्यक्रमहरू रहनेछन् ।

(क) सेवामूलक कार्यक्रम

- स्तनपायी आमाका लागि स्तन्यवर्धक आयुर्वेद औषधि बितरण गर्ने ।
- जेष्ठ नागरिकलाई निःशुल्क स्वास्थ्य संरक्षण, प्रवर्द्धन र पंचकर्म, रसायन योग सेवाको आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने ।

- स्थानीय जडिबुटी रोपण तथा लगत संकलन/नमूना जडिबुटी उद्यान निर्माण गर्ने ।
- स्थानीय जडिबुटीबाट क्वाथ, चूर्ण आदि औषधि निर्माण गरी ताजा औषधि प्रयोग गराउने ।
- निशुल्क स्वास्थ्य शिविरहरु संचालन गर्ने ।
- निःशुल्क दर्ता शुल्क तथा अनुदानको व्यवस्था मिलाउने ।
- योगा, पंचकर्म कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

(ख) सचेतना मूलक कार्यक्रम

- विद्यालय आयुर्वेद शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- जडिबुटी सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- अगुवा कृषकहरूलाई ब्यवसायीक जडिबुटी सम्बन्धी तालीम संचालन गर्ने ।
- आयुर्वेद महिला स्वयंसेविका परिचालन गर्ने ।
- जनपददोध्वंश रोगहरू सम्बन्धी ब्यवस्थापन र कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- स्थानीय परम्परागत स्वास्थ्यकर्मी, धामी-भाँक्रि, लामा र आम्चीसँग अन्तरक्रिया, गोष्ठी जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।

परिच्छेद -७

स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा ब्यवस्थापन समितिको गठन

स्थानीय स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा ब्यवस्थापन समितिको गठन विधि निम्न बमोजिम हुनेछ ।

७.१ पालिकास्तरिय स्वास्थ्य ब्यवस्थापन तथा समन्वय समित (११ सदस्यीय)

१	गाउँपालिकाका अध्यक्ष	अध्यक्ष
२	गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष	सदस्य
३	गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
४	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रका मेडिकल अधिकृत	सदस्य
५	स्वास्थ्य शाखाका अधिकृत	सदस्य
६	पालिका भित्रका स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार ब्यक्तीहरु मध्येबाट संरक्षकले मनोनित गरेका कम्तीमा ३ जना महिला सहित जम्मा ५ जना	सदस्य
७	स्वास्थ्य शाखाको प्रमुख	सदस्य सचिव

७.२. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र संचालन तथा ब्यवस्थापन समिति: (७ सदस्यीय)

	गाउँपालिकाका अध्यक्ष	संरक्षक
१	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रहेको वडाको वडाध्यक्ष	अध्यक्ष

२	सम्बन्धित वडाको स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिलाहरुमध्येबाट संरक्षकले मनोनित गरेको एकजना महिला	उपाध्यक्ष
३	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रहेको वडाको विद्यालयका महिला शिक्षक मध्येबाट एक जना	सदस्य
४	सम्बन्धित वडाको व्यापार संघको प्रतिनिधि एकजना	सदस्य
५	संरक्षकबाट मनोनित स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु मध्येबाट एकजना	सदस्य
६	सम्बन्धित वडा कार्यालयका सचिव	सदस्य
७	सम्बन्धित प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र प्रमुख	सदस्य सचिव

नोट : प्रा.स्वा.के. भविष्यमा आधारभुत अस्पतालमा स्तरोन्नती भएमा आधारभुत अस्पतालको स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितिको भुमिका अर्को व्यवस्था नभए सम्मका लागि यसै समितिले गर्नेछ ।

७.३ स्वास्थ्य चौकी संचालन तथा व्यवस्थापन समिति: (७ सदस्यीय)

	गाउँपालिकाका अध्यक्ष	संरक्षक
१	स्वास्थ्य चौकी रहेको वडाको वडाध्यक्ष	अध्यक्ष
२	सम्बन्धित वडाको स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिलाहरुमध्येबाट संरक्षकले मनोनित गरेको एकजना महिला	उपाध्यक्ष
३	स्वास्थ्य चौकी रहेको वडाको विद्यालयका महिला शिक्षक मध्येबाट एक जना	सदस्य
४	सम्बन्धित वडाको व्यापार संघको प्रतिनिधि एकजना	सदस्य
५	संरक्षकबाट मनोनित स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु मध्येबाट एकजना	सदस्य
६	सम्बन्धित वडा कार्यालयका सचिव	सदस्य
७	स्वास्थ्य चौकी प्रमुख	सदस्य सचिव

७.४ आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन समिति: (७ सदस्यीय)

	गाउँपालिकाका अध्यक्ष	संरक्षक
१	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र रहेको वडाको वडाध्यक्ष	अध्यक्ष
२	सम्बन्धित वडाको स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिलाहरुमध्येबाट संरक्षकले मनोनित गरेको एकजना महिला	उपाध्यक्ष

३	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र रहेको वडाको विद्यालयका महिला शिक्षक मध्येबाट एक जना	सदस्य
४	सम्बन्धित वडाको व्यापार संघको प्रतिनिधि एकजना	सदस्य
५	संरक्षकबाट मनोनित स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु मध्येबाट एकजना	सदस्य
६	सम्बन्धित वडा कार्यालयका सचिव	सदस्य
७	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र प्रमुख	सदस्य सचिव

७.५. आयुर्वेद औषधालय संचालन तथा व्यवस्थापन समिति: (७ सदस्यीय)

	गाँपालिकाका अध्यक्ष	संरक्षक
१	आयुर्वेद औषधालय रहेको वडाको वडाध्यक्ष	अध्यक्ष
२	सम्बन्धित वडाको स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिलाहरुमध्येबाट संरक्षकले मनोनित गरेको एकजना महिला	उपाध्यक्ष
३	आयुर्वेद औषधालय रहेको वडाको विद्यालयका महिला शिक्षक मध्येबाट एक जना	सदस्य
४	सम्बन्धित वडाको व्यापार संघको प्रतिनिधि एकजना	सदस्य
५	संरक्षकबाट मनोनित स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु मध्येबाट एकजना	सदस्य
६	सम्बन्धित वडा कार्यालयका सचिव	सदस्य
७	आयुर्वेद औषधालय प्रमुख	सदस्य सचिव

नोट : १. समितिमा पुरुष अध्यक्ष रहेको अवस्था भएमा महिला उपाध्यक्ष वा महिला अध्यक्ष भएको हकमा पुरुष उपाध्यक्षको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

२. बैठकमा निम्न बमोजिम क्षेत्रको प्रतिनिधित्व रहने गरी सदस्यहरु आमन्त्रित गर्नुपर्नेछ,

क. दलित जनजातिबाट	१ जना
ख. अपांग, अशक्त वा जेष्ठ नागरिकहरुमध्येबाट	१ जना
ग. किशोरकिशोरीहरुको तर्फबाट	१ जना

४. गाउँपालिका स्तरमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने नीजि, गैर सरकारी तथा दातृ संस्थाका आयोजना र कार्यक्रमका प्रतिनिधिहरुलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रितको रुपमा संलग्न गराउन सकिने छ ।

५. गाउँपालिका स्तरमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा दोहोरोपन नहुने व्यवस्थापनका लागि पहिले गठित स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित अन्य समितिहरुको विघटन गरी ती समितिहरुले गरी आएको कार्य पनि यसै समितिले गर्नेछ ।

अनुसूचिहरु

अनुसूचि १.

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा २ (भ) मा भएको स्थानिय तहको एकल अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत उल्लेख भएका स्वास्थ्य र सरसफाईसंग सम्बन्धित काम, कर्तव्य र अधिकारहरु:

आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई:

- (१) आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- (२) आधारभूत स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्य र पोषण सेवाको सञ्चालन र प्रवर्द्धन
- (३) अस्पताल र अन्य स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना तथा सञ्चालन
- (४) स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन
- (५) स्वच्छ खाने पानी तथा खाद्य पदार्थको गुणस्तर र वायु तथा ध्वनीको प्रदुषण नियन्त्रण र नियमन
- (६) सरसफाई सचेतनाको अभिवृद्धि र स्वास्थ्य जन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन
- (७) स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैला सङ्कलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन
- (८) रक्त संचार सेवा तथा स्थानीय र शहरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन
- (९) औषधि पसल सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन र नियमन
- (१०) सरसफाई तथा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट निष्कासित फोहोरमैला व्यास्थापनमा निजि तथा गैर सरकारी क्षेत्रसंग समन्वय, सहकार्य र साभेदारी
- (११) परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण सम्बन्धी सेवा सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन र नियमन
- (१२) महिला तथा बालबालिकाको कुपोषण न्यूनीकरण रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापन ।

अनुसूचि २.

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा ४ (ख) मा उल्लेखित प्रदेश र स्थानीय सरकारको साभा काम, कर्तव्य र अधिकारमा उल्लेख भए बमोजिमका स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरु:

स्वास्थ्य

- (१) संघीय तथा प्रदेशस्तरीय लक्ष र मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्धी लक्ष र गुणस्तर निर्धारण गर्ने
- (२) जनरल अस्पताल, नर्सिङहोम, निदान केन्द्र तथा अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरुको क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन

- (३) स्थानीयस्तरमा औषधिजन्य वनस्पति, जडीवुटी र अन्य औषधिजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण
- (४) स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन
- (५) स्थानीयस्तरमा औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादनको न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन
- (६) स्थानीयस्तरमा औषधिको उचित प्रयोग र सूक्ष्मजीव निरोधक प्रतिरोध न्यूनीकरण
- (७) स्थानीयस्तरमा औषधि र स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण
- (८) स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन
- (९) स्थानीयस्तरमा जन स्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्भेलेन्स)
- (१०) स्थानीयस्तरको प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक र प्यालिएटिभ स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन
- (११) स्वस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन
- (१२) जुनोतिक र कीटजन्य रोगको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन
- (१३) सुर्ती मदिरा र लागु पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि
- (१४) आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायत परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन
- (१५) जनस्वास्थ्य आपतकालिन स्वास्थ्य तथा महामारीको नियन्त्रण योजना र कार्यान्वयन
- (१६) रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम
- (१७) आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथा स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन ।

अनुसूचि ३.

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्याकेज - MoHP Website (www.moHP.gov.np) मा उल्लेख भए बमोजिम

अनुसूचि ४.

स्वास्थ्य सेवाको न्यूनतम मापदण्ड - MoHP Website (www.moHP.gov.np) मा उल्लेख भए बमोजिम

अनुसूचि ५.

गुणस्तर सुधार सम्बन्धी औजारहरु - MoHP Website (www.moHP.gov.np) मा उल्लेख भए बमोजिम
अनुसूचि ६.

व्यवस्थापन समितिको कार्यसम्पादन स्व-मूल्यांकन औजारहरुको नमुना

स्वास्थ्य संस्थाको नाम: समीक्षा गरेको मिति:

क) संस्थागत क्षमता र समितिको सशक्तिकरण

क्र.स.	सूचकहरु	छ (१)	छैन(०)
१	गत ६ महिनामा समितिको बैठक नियमित भएको		

२	बैठकमा ५१ प्रतिशत वा त्यस भन्दा बढी उपस्थित हुने गरेको		
३	सदस्यहरु बैठकमा ठीक समयमा आउने गरेको		
४	समितिको मासिक बैठकको निम्ति निश्चित मिति र समय तोकेको		
५	महिला तथा पिछडिएको समुदायका प्रतिनिधिहरु बैठकमा नियमित रुपमा उपस्थित हुने गरेको		
६	महिला तथा पिछडिएको समुदायका प्रतिनिधिहरुले आफ्नो समुदायका स्वास्थ्य समस्या राखेको र उक्त समस्याहरुलाई निर्णय प्रक्रियामा महत्व दिइएको		
७	बहुमत सदस्यहरुले आ-आफ्नो समुदायबाट स्वास्थ्यका सूचना बैठकमा ल्याउने र बैठकका निर्णयहरु समुदायसम्म पुर्याउने गरेको		
८	निर्णयहरु बुँदागत रुपमा कार्ययोजनाको स्वरुपमा लेख्ने गरेको		
९	अघिल्लो महिनाको कार्ययोजनाको कार्यान्वयन तथा अनुगमन गर्ने गरेको		
१०	गत आर्थिक वर्षको वार्षिक प्रगति विवरण सबैले देख्ने स्थानमा टाँस गरेको		
११	अघिल्लो बैठकको प्रगति समीक्षा समितिको मासिक बैठकमा नियमित रुपमा छलफल हुने गरेको		
१२	बैठकमा उठेका विषयवस्तु समाधानका लागि एक भन्दा बढी सदस्यलाई जिम्मेवारी दिने गरेको		
१३	समितिको वार्षिक कार्ययोजना बनाएको र सबैले देख्ने स्थानमा टाँस गरेको		
१४	समितिका सदस्यहरुको फोटो सहितको नामावली बोर्ड स्वास्थ्य संस्थामा सबैले देख्ने स्थानमा टाँस गरेको		
१५	समितिका सदस्यहरुलाई आफ्नो भूमिका तथा जिम्मेवारीहरु थाहा भएको		
१६	समिति विधिवत् रुपमा (निर्देशिका अनुसार) गठन भएको		
१७	समितिको आफ्नो लेटरप्याड र छाप बनाएको		
	जम्मा		

ख) स्वास्थ्य संस्था ब्यवस्थापन:

क्र.स.	सूचकहरु	छ (१)	छैन(०)
१	स्वास्थ्य संस्था भित्र तथा बाहिर कम्पाउन्डको वातावरण सफा र व्यवस्थित राखेको		
२	आवश्यकता अनुसार भौतिक पूर्वाधार (भवन, कोठा, प्रतिकक्षालय, पानी, बिजुली, चर्पी, फर्निचर, आदि) को ब्यवस्थापन गरेको		
३	स्वास्थ्य संस्थामा दरबन्दी अनुसारको कर्मचारीको ब्यवस्थापन गर्न समितिले पहल गरेको		
४	स्वास्थ्य संस्थालाई ब्यवस्थित रुपमा संचालन गर्न आवश्यक औषधीको आपूर्ति गर्ने गरेको		

५	स्वास्थ्य संस्थामा आवश्यक पर्ने औजार तथा उपकरणहरू व्यवस्थापन गरेको		
६	न.पा., गा.पा. तथा अन्य निकायबाट स्वास्थ्य कार्यक्रमका लागि स्रोत परिचालन गरेको		
७	कार्यालय समय अनुसार (१० देखि ४ वा ५ वजेसम्म) स्वास्थ्य संस्था खोल्ने व्यवस्था गरेको		
८	समितिले स्वास्थ्य संस्थाको सहयोग गर्न सुपरिवेक्षण योजना बनाएको		
९	समितिद्वारा योजना अनुसार स्वास्थ्य संस्थालाई सहयोग र सुपरिवेक्षण गर्ने गरेको		
१०	समितिले गाउँघर तथा खोप क्लिनिकमा सहयोग गर्न सुपरिवेक्षण योजना बनाएको		
११	समितिले गाउँघर तथा खोप क्लिनिकमा सहयोग गर्न सुपरिवेक्षण योजना अनुसार गर्ने गरेको		
१२	समितिले आफुले गरेका कामको निश्चित प्रक्रिया अपनाई आफैले समीक्षा गर्न सक्षम भएको र गर्ने गरेको		
१३	समितिले कर्मचारीहरूको कामको मूल्याङ्कन गरि प्रोत्साहन गर्ने गरेको		
१४	समितिबाट महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको कामको मूल्याङ्कन गरि प्रोत्साहन गर्ने गरेको		
१५	समितिले न.पा., गा.पा. वा अन्य निकायसंग कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न समन्वय गर्ने गरेको ।		
१६	समितिले महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकालाई आवश्यक सहयोग गर्ने गरेको		
१७	समितिले विभिन्न क्षेत्रको सुपरिवेक्षण पश्चात् देखिएका राम्रा तथा सुधार गर्नुपर्ने कुराहरूलाई समितिको मासिक बैठकमा राखी छलफल गर्ने गरेको		
	जम्मा		

ग) स्वास्थ्य सेवाको अवस्था:

क्र.स.	सूचकहरू	छ (१)	छैन(०)
१	प्रत्येक महिना स्वास्थ्य संस्थाको सेवाको प्रगतिको समीक्षा मासिक अनुगमन कार्य पुस्तीकाको आधारमा गरी समितिको मासिक बैठकमा राख्ने गरेको		
२	खोपको लक्ष्य अनुसार प्रगति हासिल गरेको र समुदायमा आधारित नवजात शिशु स्याहार तथा बाल रोगको एकिकृत व्यवस्थापन गरेको		
३	४ पटक गर्भजाँच सेवा लक्ष्य अनुसार प्रगति हासिल गरेको		
४	२२५ आइरन चक्की सेवनको लक्ष्य अनुसार प्रगति हासिल गरेको		
५	लक्ष्य अनुसार टी.टी. खोपको प्रगति हासिल गरेको		
६	समितिले दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउन व्यवस्था गरेको		
७	चाहना हुँदा हुँदै पनि परिवार नियोजनको कुनै साधन उपभोग गर्न नसकेका दम्पतीहरूको		

	पहिचान गरेको		
८	गाउँघर तथा खोप क्लिनिकहरु नियमित रुपमा संचालन हुने गरेको		
९	सेवाबाट छुटेका मानिस (महिला, दलित, जनजाती, पिछडिएका र संस्थाबाट टाढा रहेका) हरुको पहिचान गरी सेवामा उनिहरुको पहुँच बढाउन समुदाय परिचालन कार्य गर्ने गरेको		
१०	राष्ट्रिय स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुमा समितिले योजनाबद्ध रुपमा सहयोग गर्ने गरेको		
११	स्वास्थ्य संस्थामा हुनुपर्ने औषधिको किसिम स्वास्थ्य संस्थाको तह अनुसार उपलब्ध गरेको		
१२	स्वास्थ्य संस्थामा हुनुपर्ने ४ वटा अत्यावश्यक सामग्रीहरु (पुनर्जलीय भोल, कोर्टिम, आइरन र भिटामिन ए) भए नभएको यकिन गरेको		
१३	स्वास्थ्य संस्थामा हुनुपर्ने ३ वटा परिवार नियोजनका साधनहरु (कण्डम, पिल्स, डिपो) भए नभएको यकिन गरेको		
१४	नागरिक वडापत्र सबैले देख्ने स्थानमा टाँस गरेको		
१५	समिति र स्वास्थ्य संस्थाको वार्षिक कार्ययोजना बनाएको		
१६	न.पा., गा.पा.को स्वास्थ्य आवश्यकताको पहिचान गरी वडा स्तरीय स्वास्थ्य योजना बनाएको		
१७	अ.हे.व./अ.न.मी. ले समितिको बैठकमा उपस्थित भई आमा समूह, गाउँघर क्लिनिक, स्वास्थ्य स्वयं सेविका कार्यक्रमबारे छलफल गर्ने गरेको		
	जम्मा		

अनुसूची ७

व्यवस्थापन समितिको बैठक रजिष्टर

बैठक नम्बर:

गते

महिना

साल

मिति:

--	--	--

बैठक संचालन भएको स्थान:

बैठकको संक्षिप्त विवरण:

आज मितिमा यस स्थानीय अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्र /स्वास्थ्य चौकी / आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र को संचालन तथा व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षको अध्यक्षतामा निम्न लिखित महानुभावको उपस्थितिमा वसेको बैठकले विभिन्न प्रस्तावहरुमा छलफल गरी निम्नानुसारको निर्णय गर्‍यो ।

उपस्थिति:

क्र.सं.	नाम	महिला/पुरुष	पद	दस्तखत

वैठकमा छलफलका लागि प्रस्तावहरु:

क्र.सं.	प्रस्तावहरु	प्रस्ताव गर्ने सदस्यको नाम

वैठकका निर्णयहरु:

यो वैठकले उपरोक्त प्रस्तावहरुमा गहन छलफलगरी निम्नानुसारको कार्ययोजना सहितको निर्णय गर्‍यो ।

१. अधिल्लो वैठका निर्णयको समीक्षा:

.....

.....

२. वैठकका मुख्य निर्णयहरु :

.....

.....

३. निर्णय कार्यान्वयनको कार्य योजना :

क्र.सं.	पहिचान भएका समस्या	कार्यान्वयनका लागि सिफारिस गरेका क्रियाकलापहरु	पूरा गर्ने समय सीमा	जिम्मेवारी

हस्ताक्षर :

अनुसूचि ८.

नागरिक बडापत्र

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्याकेज र सेवाको न्यूनतम मापदण्डमा उल्लेख भएका कार्यक्रमहरुको आधारमा तोकिएको ढाँचामा तयार गरी सेवाग्राहीको सहज पहुँच हुने स्थानमा टाँस गर्नुपर्नेछ। नागरिक बडापत्रको नमुना निम्नानुसारको हुनेछ

(Handwritten signature in red ink)

(प्रमाणिकरण गर्ने)

नाम :- श्री लाल बहादुर श्रेष्ठ

पद :- अध्यक्ष

बडैयाताल गाउँपालिका कार्यालय,

मैनापोखर (बर्दिया)

५ नं. प्रदेश, नेपाल

